

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2018/19:7

Torsdagen den 1 november

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Magdalena Andersson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 2 oktober 2018

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 6 november 2018

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Då hälsar vi finansminister Magdalena Andersson och medarbetare välkomna hit.

Den första punkten är en återrapport från tidigare möte. Finns det något att säga om det?

Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja, ordförande, det finns det. I anslutning till Ekofin hölls ett eurogruppsmöte i inkluderande format för att diskutera EMU-fördjupningen. Inkluderande format innebär att även Sverige har möjlighet att delta.

Jag tänkte börja med en kort bakgrund. Man hade arbetet i eurogruppen nu i inkluderande format för att förbereda det eurotoppmöte som kommer att äga rum i december. Det var även ett eurotoppmöte i oktober, där man fick information om de framsteg som gjorts hittills. Målet är att i december nå en överenskommelse om reformering av den europeiska stabilitetsmekanismen, ESM, och utformningen av en så kallad backstop i bankunionen – den offentligfinansiella säkerhetsmekanism som ska kunna aktiveras om resolutionsfondens resurser uttöms. Målet är också att kunna enas om en färdplan för att påbörja politiska diskussioner om det gemensamma europeiska insättningsgarantisystemet, det som man brukar kalla för EDIS.

Utöver de ordinarie eurogruppsmöten som äger rum är det sannolikt även ett extra eurogruppsmöte i inkluderande format i november, och det är troligt att diskussionerna om ESM och bankunionen fortsätter då.

På eurogruppsmötet i oktober, som jag deltog i, diskuterades reformeringen av ESM. Det handlar framför allt om förändringar i ESM:s förebyggande stödinstrument. Det förebyggande stödinstrumentet är en kreditlina som syftar till att skydda länder som i grunden har en sund ekonomi men som ändå skulle kunna riskera att drabbas om det blir en finansiell turbulens, det som man kallar för innocent bystanders.

Diskussionen handlar om hur instrumentet ska utformas för att fungera på ett mer förutsägbart och effektivt sätt. En annan fråga som diskuteras är att ge ESM större roll i att utveckla men även övervaka stödprogram.

Även i anslutning till Ekofin nästa vecka är det ett inkluderande eurogruppsmöte. Diskussionen om ESM förväntas fortsätta då. Här gäller det att försöka hitta en kompromiss mellan de länder som vill göra de förebyggande stöden mer lättillgängliga än vad de är i dag och de som är angelägna om att upprätthålla strikta ekonomisk-politiska villkor.

Från regeringens sida anser vi att detta främst är en angelägenhet för euroländerna, som är del i ESM. Men det är klart att en effektiv kris-mekanism är viktig för hela EU:s funktionssätt, och det är naturligtvis också ekonomisk-politisk konditionalitet.

På dagordningen för nästa veckas möte står även bankunionen. Då ska det bland annat handla om backstop när det gäller resolutionsfonden. Där går arbetet framåt, men det finns en del utestående frågor. Det handlar bland annat om villkoren och beslutsordningen för utbetalningar från denna mekanism.

Det ska också handla om EDIS, den gemensamma europeiska insättningsgarantin. Diskussionen förväntas handla om att hitta en färdplan som ska tas fram till december för att man ska kunna påbörja politiska förhandlingar om det europeiska insättningsgarantisystemet. Man kan väl säga att det är diskussioner som har pågått ganska länge, och positionerna är ganska fastlåsta.

Vad gäller bankunionen är det en viktig aspekt för Sverige att medlemsstater som inte har euron som valuta ska kunna delta i bankunionen på likvärdiga villkor, om de så önskar.

Som vanligt vid inkluderande eurogruppsmöten kommer jag naturligtvis att utgå från de ståndpunkter som har överlagts med finansutskottet under våren.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den informationen.

Vi går vidare till information och samråd inför möte i rådet den 6 november, dagordningspunkt 3.

Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja, och då har vi skatt på digitala tjänster, som är en fråga som har diskuterats under en längre tid. Här ska då kommissionens förslag om skatt på intäkter från vissa digitala tjänster diskuteras. Detta är någonting som har diskuterats både i EU och i OECD på senare tid. En viktig fråga är om EU ska agera på egen hand eller om man ska invänta det arbete som sker inom OECD, som är det forum där vi normalt hanterar frågor om internationell beskattning.

I slutet av mars lämnade kommissionen två direktivförslag, dels om en tillfällig lösning, dels om en mer långsiktig lösning. Det som kommer att diskuteras i nästa vecka är den tillfälliga lösningen.

Förslaget innebär något förenklat att företag över en viss storlek ska betala skatt på intäkter från tre olika typer av digitala tjänster. Det handlar om riktad digital reklam. Det handlar om digitala plattformar som förmedlar varor och tjänster, typ Airbnb, och om försäljning av

användaruppgifter. Skattskyldighet ska föreligga oavsett om företaget går med vinst eller inte.

Enligt kommissionens motiv finns det en avvikelse mellan var värdeskapande i digitala företag sker och var de beskattas i dagsläget.

Vi anser inte att kommissionen har presenterat någon analys som stöder denna utgångspunkt – tvärtom. Som förslaget är utformat innebär det ett avsteg från grundläggande principer för internationell beskattning av företag, eftersom förslaget innebär att beskattning ska ske i det land där kunderna finns och inte i det land där produkten eller tjänsten har tagits fram och utvecklats.

Principerna för digital beskattning är en global fråga och kräver global samsyn. Därför anser regeringen att frågan bör diskuteras inom OECD. Om EU går före med åtgärder finns det en risk att tredjeländer uppfattar det som att de internationella diskussionerna inte respekteras, och det skulle försvåra internationellt samarbete på skatteområdet.

Förutom dessa principiella invändningar ser vi en del praktiska problem med förslaget. Förslaget är tänkt som en tillfällig lösning, tills man kommit överens internationellt. Men hur åtgärden ska tidsbegränsas är en av många frågor som medlemsstaterna ännu inte är överens om. För regeringen är det viktigt att det vid en eventuell åtgärd finns ett fast datum då detta upphör.

Andra praktiska problem handlar om att avgöra vad som egentligen omfattas av den föreslagna skatten men också om förhållandet till bilaterala skatteavtal och skattenivån.

Detta har, som sagt, diskuterats vid flera tillfällen. Flera oklarheter kvarstår ändå. Det är också så att medlemsstaterna står långt ifrån varandra i flera frågor.

Vi har i förhandlingarna försökt vara konstruktiva och fört fram en smalare och mer traditionell skattebas, men det har inte lett till något resultat.

Regeringen anser sammanfattningsvis att vi inte kan stödja detta förslag.

Anf. 5 HELENA BOUVENG (M):

Vi har haft uppe detta i skatteutskottet. Vi hade senast i veckan en informationspunkt. Det var ingen överläggning. Vi kunde konstatera att vi inte behövde ha någon överläggning, för om jag har förstått det hela rätt är vi helt överens i sak. Vi tycker att regeringen har en bra ståndpunkt. Men om jag har förstått det hela rätt är det ganska tuffa påtryckningar där nere.

En fråga är om Norden fortsätter att hålla ihop, så att vi kan vara starka och så att vi inte bara är med Malta och Irland.

Jag tycker att det är bra att regeringen är väldigt tydlig med att vi inte tycker om kommissionens rekommendationer vad det gäller skatteavtal, att det fortsatt är otroligt viktigt att vi inte går före OECD:s rekommendationer eller förslag och att vi härifrån Sverige är otroligt tydliga med att vi inte tycker om dessa principer för beskattning på omsättning där det inte är någon vinst över huvud taget.

Det är inte heller bra för ett exportberoende och litet innovativt land om detta skulle komma till stånd.

Jag undrar om Norden fortfarande hänger ihop – det tror jag är otroligt viktigt. Jag undrar också lite om det tillfälliga övergångsförslaget. I

2018/19:7
1 november

ståndpunkten står det om en eventuell åtgärd. Finansministern tog också upp detta. Vi vet väl allihop att om det blir ett direktiv är det väldigt svårt att ta bort det. Kan man vara ännu tuffare i denna ståndpunkt? Jag tror att vi är överens i sak, att finansministern har ett tydligt mandat och att vi i det svenska parlamentet är eniga om de principer som finansministern har gett uttryck för i dag.

Anf. 6 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag vill egentligen bara höra hur vi, om vi nu inte är med på det här förslaget, ser på hur vi ska nå en beskattning av dessa företag och också hur vi ser på hur man skulle kunna beskatta företagen i medlemsländerna. Hur ser regeringen på det, och hur kommer vi att jobba för det?

Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag tar Helena Bouveng först. Det är bra att ha med sig att vi har ett starkt stöd i parlamentet för denna ståndpunkt. Det är bra för mig att kunna framföra det på mötet. Det är nämligen precis som Helena Bouveng säger. Det är väldigt starka påtryckningar i denna fråga, och då är det bra att känna att man har ett starkt stöd i parlamentet för ståndpunkten.

Håller Norden ihop? Jag har haft samtal med flera av mina kollegor under den senaste veckan, bland annat på grund av att det har varit rykten om att länder så att säga har gett upp sitt motstånd. Det ser lite olika ut, men vi står inte ensamma på något sätt. Vi står heller inte ensamma i Norden. Men man kanske står lite olika fast. Vi står mycket fast. Det finns också andra nordiska länder som står mycket fast.

När det gäller sunset clause gäller ståndpunkten mer om man skulle ha en mindre och mer traditionell bas, och i så fall skulle det vara en tillfällig lösning. Nu är inte det uppe på bordet, så den är egentligen inte aktuell.

Då är det nästa fråga: Hur ska vi nå beskattning av företag? Det är någonting som vi tycker att man bör diskutera i OECD, i och med att det är ett globalt fenomen. Hur de ska beskattas är någonting som bör diskuteras i OECD.

Sedan är frågan: Hur ska vi se till att den beskattningen hamnar i medlemsländerna? Ja, det är inte alls säkert att det ligger i Sveriges intresse att man kommer fram till en lösning som innebär att de stora amerikanska bolagen ska beskattas i Europa. Sverige är ett litet och väldigt exportinriktat land. Vi har mycket produktion i Sverige. Vi har mycket utveckling och innovation i Sverige. Mycket reklam görs i Sverige. Vi brukar tycka att det är viktigt att beskattning sker där värde skapas.

Från svensk sida brukar vi föra fram att värde skapas där man utvecklar produkterna, där forskning och innovation sker och där man marknadsför och producerar produkterna, snarare än där produkterna konsumeras. Andra länder i världen och Europa som kanske inte har en lika stark företagssektor men en stor befolkning brukar föra fram att mer av värdet kanske skapas där konsumenterna finns.

Detta är inget som vi från svensk sida brukar föra fram, och det kan innebära att Sverige i denna fråga skulle föredra en lösning där mer av beskattningen sker i USA. För Sverige innebär det dock att företagsbeskattning som vi har i Sverige blir kvar här. Däremot är det viktigt att dessa företag betalar skatt.

Jag vill bara understryka att jag tycker att det är bra att man i regeringens ståndpunkt säger att detta faktiskt inte handlar om skatteflykt utan om beskattning i allmänhet. Jag vill understryka att vi är tydliga med att vi stöder finansministerns åsikter om hur beskattningsprinciperna ska se ut och var värdet ska anses uppstå.

Detta gäller principiellt, men det är också otroligt väsentligt för ett litet innovationsrikt exportland som Sverige att skattebaserna hamnar där de ska.

Ordförande! Jag kanske ska förtydliga min fråga. När det gäller medlemsländerna menade jag att man inte ska hitta ett system där EU tar in skatten. Det var egentligen det jag menade – att vi håller på principen att skatten verkligen tas ut där värdena skapas.

Precis – vi vill ju inte ha en sådan här skatt, men om den skulle införas ska den naturligtvis tillfalla medlemsstaterna och inte EU-budgeten.

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till nästa punkt på dagordningen, Övriga frågor. Där finns inget att säga.

Då är vi på dagordningspunkt 6 under rubriken ”Icke lagstiftande verksamhet”, och jag lämnar ordet till finansministern.

Revisionsrätten tar varje år fram en årsrapport över kommissionens genomförande av EU:s årsbudget. På mötet ska rapporten för 2017 presenteras.

Revisionsrätten uppskattar att den totala felprocenten, alltså det belopp som inte borde ha betalats ut från EU-budgeten, har sjunkit från 3,1 till 2,4 procent 2017. Målnivån är att felen inte ska överstiga 2 procent. Siffran är alltså högre men har sjunkit närmare 2 procent, vilket naturligtvis är positivt.

Regeringen anser att kommissionen måste komma till rätta med de områden där felprocenten konsekvent är hög. Det handlar om sammanhållningspolitik, landsbygdsutveckling, miljö- och klimatpolitik och fiske. Här menar vi att regelverket för genomförande och uppföljning av EU-medel är onödigt komplicerat och bidrar till att fel begås. Från svensk sida har vi sedan länge framfört att regelverken behöver förenklas.

Rapporten kommer nu att behandlas i rådets budgetkommitté, och i februari ska Ekofin ta ställning till kommissionens ansvarsfrihet. Inför detta kommer vi naturligtvis att återkomma till EU-nämnden med ett förslag till svensk ståndpunkt gällande ansvarsfriheten.

Anf. 13 JESSIKA ROSWALL (M):

EU-nämnden hade nyligen ett bra möte med finansutskottet och Eva Lindström. Jag har ingen annan uppfattning än ministern: Det är bra att siffran över felaktiga utbetalningar går åt rätt håll.

Att tala om ansvarsfriheten är såklart att gå händelserna lite i förväg, men det skulle vara lite intressant att höra ministrarnas resonemang kring om vi kommer att ha samma uppfattning som tidigare år och om det finns några medlemsstater som tycker som vi. Vi ligger ju fortfarande över målet på 2 procent.

Anf. 14 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Hur Sverige bör ställa sig i februari är något som vi får börja tänka på nu i denna process och naturligtvis också diskutera med riksdagen. Senast var det vi och Holland som fortfarande höll fast vid ett nej till ansvarsfrihet.

Detta behöver vi diskutera. Det handlar å ena sidan om att ge positiv feedback på att resultatet har förbättrats betydligt – det har gått från 4,4 procent när jag var ny som finansminister ned till 2,4 procent. Det har alltså verkligen hänt något, och jag tror att inte minst den förra kommissionären, Kristalina Georgieva, tog detta på stort allvar och arbetade intensivt med det.

Å andra sidan är det, även om vi har sett detta under några år, fortfarande över 2 procent. Det är klart att vi gärna vill se att det kommer under 2 procent. Jag hoppas att det ska finnas en ny regering på plats som kan göra en avvägning för att landa i en samlad bedömning och sedan diskutera den i EU-nämnden.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då är vi på dagordningspunkt 7, Slutsatser om EU-statistik.

Anf. 16 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska rådet anta årliga slutsatser om den europeiska statistiken. I dessa slutsatser följer man upp vad som har gjorts under året, fastställer prioriteringar och pekar ut riktningen framåt. I slutsatserna framhålls att det är positivt att arbetet med migrationsstatistiken prioriterats och att statistiken inom områden som miljö, klimat och energi har utvecklats.

Rådet ser också positivt på att kvaliteten på de ekonomiska indikatorerna har förbättrats betydligt sedan 2008, när man beslutade om mer ambitiösa mål. Indikatorerna är mått på utvecklingen inom bland annat företagssektorn, arbetsmarknaden och fastighetssektorn.

En utmaning för det europeiska statistiksystemet är hur en ökad efterfrågan på data ska tillgodoses med begränsade ekonomiska resurser och mot bakgrund av krav på en minskad börda för de företag som lämnar uppgifter till statistiken.

Regeringen anser att utmaningen måste hanteras genom tydliga prioriteringar, regelförenklingar och fortsatt effektivisering av statistikproduktionen. Samtidigt måste statistikens kvalitet värnas. Regeringen kan stödja slutsatserna, och jag kan berätta att detta är en punkt som inte brukar föranleda någon större diskussion bland ministrarna.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Då är vi på dagordningspunkt 8, Slutsatser om klimatfinansiering inför COP 24.

2018/19:7

1 november

Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska rådet anta slutsatser om klimatfinansiering inför klimatkonferensen COP 24 i Polen i december. De kommer tillsammans med de slutsatser som miljørådet antog den 9 oktober att utgöra EU:s mandat inför mötet. I rådsslutsatserna beskrivs EU:s arbete och ambition med klimatfinansiering generellt, men också mer specifikt EU:s arbete med klimatfinansiering med hänsyn till genomförandet av Parisavtalet.

Huvudfrågan vid mötet väntas vara det gemensamma regelverk som utarbetas för att nå målen i Parisavtalet. Rådsslutsatserna lyfter fram behovet av ett robust regelverk, där finansiering är en viktig aspekt.

Slutsatserna innehåller även EU:s sammanlagda rapporterade klimatfinansiering. För 2017 uppgår den till 20,4 miljarder euro, vilket är en marginell ökning jämfört med föregående år.

Inför antagandet av rådsslutsatserna har regeringen varit pådrivande för ambitiösa skrivningar om utfasning av finansieringen av kolkraftverk, för att kunna uppnå målen i Parisavtalet. Regeringen anser att utkastet till rådsslutsatser är bra och kan ställa sig bakom det.

Anf. 19 MARTIN KINNUNEN (SD):

Tack, ministern, för föredragningen! Mot bakgrund av behovet av att slimma EU:s budget ser vi problem med kostnadsökningarna. Även om det bara är en marginell ökning tycker vi att det är principiellt fel att skjuta till ökade medel till detta. Vi anmäler alltså avvikande mening på denna punkt, just mot bakgrund av att finansieringen ska ökas.

Anf. 20 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! I underlaget kan vi läsa att Vänsterpartiet anmälde en avvikande mening inför mötet. Tyvärr är uppteckningarna inte justerade, så jag har inte kunnat läsa i detalj vilken avvikande mening min kollega anmälde. Jag ställer mig dock bakom det som sas då om högre klimatambitioner. Vi i Sverige måste ha högre klimatambitioner och driva detta i EU.

Nu vill jag lägga till att vi också måste vara tydliga med att bidraget till klimatfinansieringen ska öka, inte minska, som någon framförde här tidigare. Det är också viktigt att klimatfinansieringen helt och hållet görs med nya och additionella medel, så att den inte tas från andra håll eller kallas för klimatsatsning när det egentligen är något annat. Det är otroligt viktigt med nya, additionella medel i detta sammanhang.

Anf. 21 MARTINA JOHANSSON (C):

Jag har några frågor: Vilket helhetsmandat får kommissionen för förhandlingarna? Vilken nivå för klimatinvesteringarna är unionen redo att gå in med, och hur ser ambitionen ut avseende klimatfinansiering på kort och lång sikt?

Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Först bara en sakupplysning: I huvudsak utgörs EU:s samlade klimatfinansiering för 2017 av bidrag från medlemsstaternas nationella budgetar. En del av finansieringen kommer från EU-budgeten och EIB. Den marginella ökningen i finansiering från föregående år, motsvarande 270 miljoner euro, beror på bidragen från EU-budgeten och EIB. I jämförelse med föregående år ökade EU-budgetens bidrag med 3,4 procent (93 miljoner euro) och EIB:s bidrag med 35,6 procent (693 miljoner euro). Vad gäller mandatet går inte EU in med något mandat. Mötet handlar inte om nya finansieringsmandat.

Anf. 23 AMANDA PALMSTIERNA (MP):

Det är glädjande med dessa ambitiösa slutsatser, och Sverige har ju länge varit drivande i denna fråga. Det är glädjande att vi nu är här.

Anf. 24 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag skulle gärna vilja ha en kommentar från ministern om detta med nya additionella medel och vad regeringen driver i den frågan.

Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Förlåt, jag tappade bort den frågan. Detta handlar om uppföljning av Parisavtalet, och i det avtalet finns inte den begreppsfloran med. Därför finns den heller inte med i uppföljningen av avtalet.

Vi är en övergångsregering och har inte så många åsikter utan bara de åsikter som riksdagen skickar med oss.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att det finns en avvikande mening från Vänsterpartiet, samt en oliklydande avvikande mening från Sverigedemokraterna, men jag finner ändå att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Då är vi på dagordningspunkt 9.

Anf. 27 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska kommissionen och ordförandeskapet återrapportera från G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer och från IMF:s årsmöte. Mötena ägde rum på Bali i Indonesien.

Låt mig börja med G20-mötet. Där inkluderade dagordningen bland annat diskussioner om den globala ekonomin, reformer av den internationella finansiella arkitekturen och samarbete på infrastrukturuområdet. Sverige är som bekant inte medlem i G20 utan företräds på dessa möten av ordförandeskapet i EU och av kommissionen.

På mötet med Internationella monetära och finansiella kommittén, IMFC, som är IMF:s styrorgan i policyfrågor, diskuterades de globala ekonomiska utsikterna. Där konstaterade IMF att tillväxten väntas stiga de kommande åren men att det finns tydliga risker i världsekonomin såsom ökad protektionism och hög global skuldsättning. Precis som på IMF:s vårmöte var det övergripande temat för diskussionerna vikten av att bygga buffertar och genomföra strukturreformer.

Den nordisk-baltiska valkretsen representerades på detta möte av riksbankschefen Stefan Ingves. Valkretsen, som vi alltså är en del av,

betonade vikten av ekonomisk öppenhet och multilateralism som motvikt till de protektionistiska åtgärder och utspel som tyvärr har präglat den internationella ekonomiska diskussionen på senare tid men också att IMF har en central roll i det globala finansiella skyddsnätet.

2018/19:7
1 november

Anf. 28 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag vill bara passa på att hänvisa till en avvikande mening som vi hade på sammanträdet i september. Den handlar om att G20-länderna måste fasa ut sina subventioner till fossil energi och att alla länder behöver göra det för att vi ska kunna uppnå intentionerna i Parisavtalet.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Detta är en informationspunkt, så det blir ingen avvikande mening här.

Anf. 30 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Nej, det är bara information om vår tidigare ståndpunkt.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Det finns en till punkt på dagordningen, Övriga frågor. Finns det något att säga om den?

Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Nej, i alla fall inte som jag känner till nu.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för i dag. Tack så mycket, finansministern!

§ 2 Utrikes frågor – handel

Statsrådet Ann Linde

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor – handel den 22 maj 2018

Återrapport från informellt ministermöte den 5 oktober 2018

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor – handel den 9 november 2018

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Ann Linde med medarbetare välkomna.

Först har vi frågorna om återrapport från två olika möten. Finns det något att säga om dem?

Anf. 35 Statsrådet ANN LINDE (S):

Ordförande! Jag har inget att tillägga utöver de två skriftliga rapporter som finns.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Då går vi in på information och samråd inför mötet den 9 november 2018.

Anf. 37 Statsrådet ANN LINDE (S):

Fru ordförande! Tack för möjligheten att komma till nämnden och samråda om frågorna som står på dagordningen för utrikesrådets möte om handel den 9 november i Bryssel, där jag kommer att delta!

Återrapporten från föregående möte finns som sagt skriftligt, och jag har inget att tillägga till den.

I dag är jag här för att samråda om mötet den 9 november. Jag vill också säga att den 25 oktober var jag i näringsutskottet och informerade detaljerat om alla frågor som jag kommer att samråda om här. Det var information; det var inget samråd med näringsutskottet.

På dagordningen står modernisering av världshandelsorganisationen WTO, pågående handelsförhandlingar och kommissionens rapport om genomförande av frihandelsavtal.

Det finns också två övriga punkter på dagordningen. Där ska ordförandeskapet informera om förslaget till förordning för inrättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar och om förslaget om en horisontell bilateral skyddsklausulförordning.

Under lunchen kommer handelsrelationer mellan EU och USA att tas upp. Men jag tar detta i ordning.

Först är det moderniseringen av WTO. I tider av handelskonflikter och ökad protektionism är det multilaterala världshandelssystemet i WTO den försäkring som vi har mot att situationen eskalerar och blir värre. För att WTO ska fungera måste medlemsländerna respektera reglerna, men organisationen måste också anpassas i takt med att omvärlden och världshandeln förändras.

USA ifrågasätter i dag vårt gemensamma handelssystem och kritiserar det för att handelssnedvridande aspekter av subventioner, statshandelsföretag och påtvingad teknologiöverföring inte i tillräcklig utsträckning hanteras i WTO. Som ett svar på detta har USA bland annat

infört särskilda skyddstullar på stål och aluminium och blockerat tillsättningen av skiljemän i WTO:s överprövningsorgan, det som på engelska heter Appellate Body.

Regeringen håller med om att det finns vissa delar i WTO som kan förbättras men delar inte USA:s ifrågasättande i grunden av ett system som landet självt varit med om att skapa.

EU har en mycket viktig roll i att balansera kraven på ett fungerande handelssystem och att hålla USA kvar i handelssystemet. Fokus för detta möte kommer därför att vara EU:s förslag om en modernisering av WTO.

Kommissionen presenterade den 18 september ett konceptpapper med förslag på förbättringar av WTO. Papperet belyser flera av de frågor som USA har lyft upp: transparens, notifieringar, statshandelsföretag, subventioner, teknologiöverföring och WTO-sekretariatets roll.

Konceptpapperet har lett till ett mer detaljerat förslag om notifieringar som EU har gjort tillsammans med USA och Japan och ett annat om hur WTO skulle kunna lösa frågan om överprövningsorganet.

Regeringen stöder kommissionens konceptpapper för en modernisering av WTO och de två mer detaljerade förslagen om transparens respektive förbättringar av överprövningsorganet. Förslagen är bra, väl genomtänkta och konstruktiva och skapar en bra utgångspunkt för fortsatta diskussioner.

Förra veckan diskuterades bland annat dessa förslag på ett högnivåmöte i Ottawa i en grupp av 13 någorlunda likasinnade WTO-medlemmar, varav EU är en, med ambitionen att föra moderniseringsprocessen framåt.

Parallellt med moderniseringsdiskussionerna fortskrider förhandlingarna på områden som e-handel och fiskesubventioner med mål om att nå resultat till nästa ministermöte i juni 2020. Positivt är att USA är engagerat i dessa förhandlingar. Regeringen fortsätter dessutom att sätta fokus på frågor som handel och jämställdhet.

Det var första området. Det andra området handlar om pågående handelsförhandlingar.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Vi tar det punkt för punkt som det står på dagordningen.

Dagordningspunkt 3 är Världshandelsorganisationens modernisering. Vi tar ställning till det först.

Anf. 39 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Tack för föredragningen från statsrådets sida!

När det gäller lägesrapporter om modernisering belyser man i underlaget för mötet den 5 juli vikten av att bättre förstå sig på SOE:er, alltså state owned enterprises. Jag tycker att det är bra att man ser över det nu när man moderniserar WTO, inte minst då vi har sett att stater likt Kina utnyttjar statliga subventioner för undergräva konkurrensen när de till exempel går in i en exportfas.

Nu när man ska försöka förtydliga statliga organ inom WTO, hur tror statsrådet att man går till väga när man ska försöka ta reda på detta i stater där man i nuläget har begränsad insyn i vad de statliga finanserna faktiskt går till och vilka bolag som i förlängningen skulle kunna vara statliga organ?

Anf. 40 Statsrådet ANN LINDE (S):

Tack för frågan! Det är en av de frågor som USA, Japan och EU tillsammans diskuterar för att ta upp med Kina. Hur vi ska gå till väga är att få Kina att förstå hur viktiga dessa frågor är för oss. Det är just de frågor som jag tog upp, bland annat den om statsägda företag.

Vad Kina svarar kan man inte riktigt veta. Men jag tror att det är positivt att vi har enats, vi tre, och gör detta gemensamt mot Kina. Det är bättre än om det bara hade varit EU, för det blir ett högre tryck. Det i sig tror jag kan få Kina att ge bättre svar. Men vi har inte de svaren ännu, och vi fortsätter med denna arbetsgrupp.

Anf. 41 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag tycker att det är välkommet att WTO nu moderniseras. Men jag undrar hur regeringen ser på hur vi kan värna staters möjligheter att gå före på till exempel miljö- och folkhälsoområdet utan att det anses som ett handelshinder. Vi vet ju att det finns stater som har blivit stämda av företag när de till exempel har agerat mot tobak eller gjort andra insatser.

För oss i Vänsterpartiet är det viktigt med hållbarhet, såväl ekonomisk som social och ekologisk, och att detta blir ett tydligare perspektiv för WTO. Det är också viktigt att den ekonomiska hållbarheten inte på något sätt överskuggar den sociala eller den ekologiska hållbarheten. De tre perspektiven är lika viktiga. Jag skulle vilja höra hur regeringen jobbar för det i moderniseringsprocessen.

Anf. 42 Statsrådet ANN LINDE (S):

Fru ordförande! Detta handlar i WTO om staters rätt att reglera och att man ska se till att det fortsätter.

Man kan säga att de allmänna skyddsklausulerna i GATT-avtalets artikel 20, som vi har diskuterat här i EU-nämnden flera gånger, ger utrymme för att ha det man kallar handelsbegränsande åtgärder för att skydda vissa värden, till exempel människors, djurs och växters liv och hälsa. Artikel 20 innehåller kriterier som måste uppfyllas för att en handelshindrande åtgärd ska vara tillåten. Det finns inga tecken på att detta ska ändras eller försvagas i moderniseringen, utan det ligger fast. Det har man full rätt till; det är fullt WTO-förenligt. Det skulle vara om några andra länder skulle komma och säga att de vill ändra detta till en mer negativ inriktning.

En sak till som handlar om detta är den fråga som kommer sedan, nämligen de pågående handelsförhandlingarna. I alla handelsavtal tar vi numera in en del som handlar om hållbarhet, där miljöfrågor och liknande kommer upp.

Den ena delen är alltså att se till att vi behåller det vi har, och den andra delen är att se till att det kommer in nya delar som gör det bättre.

Anf. 43 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Det är ju bra att ingen arbetar för att försämra när det gäller möjligheten att ställa sociala och ekologiska krav på hållbarhet, men jag tycker att det är viktigt att Sverige går före och driver på för förbättringar inom området och inte bara tycker att det är bra som det är i dag. Jag skulle vilja anmäla en avvikande mening om detta.

Anf. 44 Statsrådet ANN LINDE (S):
Jag förstår inte – vad är det för avvikande mening?

2018/19:7
1 november

Anf. 45 ILONA SZATMARI WALDAU (V):
Att vi tydligt i moderniseringen ska driva att det ska bli lättare för stater att gå före när det gäller social och ekologisk hållbarhet.

Anf. 46 Statsrådet ANN LINDE (S):
Det är ju det vi gör.

Anf. 47 ILONA SZATMARI WALDAU (V):
Jag uppfattade det inte så.

Anf. 48 Statsrådet ANN LINDE (S):
Kan jag få förtydliga, fru ordförande?

(ORDFÖRANDEN: Ja.)

Detta – att det inte ska försämrats på något sätt – är en av de svenska huvudprioriteringarna i WTO-förhandlingarna inom ramen för Doha-rundan.

Vi vill att handelsfrågorna inte ska stå i konflikt med det globala handels- och miljöarbetet. Därför har EU, på svenskt och nordiskt initiativ, drivit på i fråga om förhållandet mellan WTO:s regelverk och regler i de multilaterala miljökonventionerna. Tolkningen av GATT:s artikel 20, som jag har diskuterat med Vänsterpartiet gång på gång här i EU-nämnden, skulle ingå i en ny WTO-förhandling. Det är också det mandat som nu ligger. Det är detta vi gör, och det är detta som hittills gäller.

Anf. 49 ILONA SZATMARI WALDAU (V):
Jag tar tillbaka den avvikande meningen, men jag återkommer på nästa punkt.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:
Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.
Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Pågående handelsförhandlingar.

Anf. 51 Statsrådet ANN LINDE (S):
Fru ordförande! Under dagordningspunkten om handelsförhandlingar kommer Cecilia Malmström att ge en lägesuppdatering av pågående och nyligen avslutade förhandlingar. Detta innefattar avtal med Australien, Nya Zeeland, Chile, Indonesien, Japan, Kina, Mercosur, Mexiko, Singapore, Tunisien och Vietnam. Ordföranden förutser inga inlägg på denna punkt.

Angående förhandlingarna om ett frihandelsavtal med Mercosur, som har pågått under en längre tid och som har kantats av vissa svårigheter, har Sverige kontinuerligt framhållit vikten av att lyfta blicken och inte fastna i detaljer, med tanke på avtalets strategiska betydelse. Signalvärdet av ett avtal mellan EU och Mercosur skulle vara mycket betydande. Detta gäller

i synnerhet i dagens politiska kontext, där den regelbaserade världsordningen utmanas av nationalistiska och protektionistiska trender.

Regeringen välkomnar de framsteg som har skett i flera av de pågående förhandlingarna. Det är viktigt för EU och dess medlemsstater att vi agerar trovärdigt och står upp för de multilaterala regelverken, för en fri och rättvis handel och för en ambitiös frihandelsagenda mellan EU och omvärlden.

Regeringen eftersträvar en öppen och regelbaserad handel med omvärlden och välkomnar kommissionens ansträngningar.

Regeringen stöder den fortsatta processen för att EU ska kunna föra de pågående förhandlingarna i hamn och snarast genomföra redan färdigförhandlade avtal.

Anf. 52 JÖRGEN WARBORN (M):

Ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag har två frågor med anledning av detta område. Den första gäller Mercosur och hur statsrådet ser på utvecklingen där, med anledning av Brasiliens nyvalde president.

Den andra frågan gäller dataflöden. Det finns en rapport från Kommerskollegium som visar på att frihandelsavtalen i vissa fall snarare bromsar möjligheten till fria dataflöden. Jag undrar hur statsrådet ser på det och hur man kan jobba för att vända denna trend. Fria dataflöden är helt centrala för många svenska företag.

Anf. 53 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Fru ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag vill även här passa på att lyfta fram möjligheten när det gäller klimat- och miljöarbetet och möjligheten för företag att stämma stater eller sätta käppar i hjulet för arbetet.

Vi menar att klausuler om investeringsskydd inte ska finnas med i EU:s handelsavtal. Vi menar också att regeringen ska driva denna fråga. Klimatet kan inte vänta, som vi alla vet, och då är det viktigt att vi har ett klimatperspektiv även i handelsfrågor.

Anf. 54 Statsrådet ANN LINDE (S):

Fru ordförande! När det gäller hur det brasilianska valets utfall kan påverka Mercosurförhandlingarna har EU som utgångspunkt att fortsätta att förhandla med Mercosur för att nå ett avtal som är bra för båda parter.

Det återstår att se hur den brasilianska regeringen ställer sig till förhandlingen med EU. Förhoppningen är att ett avtal med Mercosur kan visa på frihandels fördelar, men vi vet inte. En del uttalanden i valkampanjen manar till oro, men vi väljer att ha en positiv syn och tänker driva på för att det ska fortsätta.

Dataflöden är en av de frågor som Sverige har drivit mest. Vi har nu fått med oss ett stort antal medlemsstater, men vi har ännu inte fått fullt gehör från kommissionen. Vi fortsätter att driva denna fråga.

Jag tycker att det är värt att nämna att det i samband med Japanavtalet finns ett särskilt avtal om dataflöden. Det går inte alls så långt som vi från svensk sida vill, men det är ändå ett steg på vägen.

Här kan man säga att det handlar om två principer: integritet samt frihandel och effektivitet. Det är för hårt att säga att dessa principer

krockar. Vi har sagt att eftersom fria dataflöden inte gäller persondata utan annan data tycker vi att det inte borde vara en så stor krock. Men vi har som sagt inte kommit hela vägen.

När det gäller Vänsterpartiet och frågan om investeringsskydd anser regeringen – och detta har vi också flera gånger fått stöd för i EU-nämnden – att det är viktigt att man har investeringsskydd i frihandelsavtal. Företag vågar inte göra stora investeringar om det är så att de kan förlora miljarders miljarder på grund av beslut som fattas hipp som happ i något land och inte kan få tillbaka investeringarna enligt ett regelverk.

Däremot har tidigare regelverk varit dåligt skrivna. De har inte tillräckligt tagit upp saker som staterna måste ha rätt att kräva. Därför har vi nu moderniserat investeringsavtalet. För första gången kom ett moderniserat investeringsavtal i CETA, alltså avtalet mellan EU och Kanada. Det befäster ländernas rätt att reglera, kan man säga, men ger ändå möjligheter för företag att få kompensation om de förlorar stora investeringar på grund av till exempel politiska beslut som går direkt emot dem.

Tobak nämndes tidigare; man brukar ofta nämna tobak. Philip Morris har flera gånger stämt stater, och jag är så glad att de har förlorat varje gång! Det är ett bra exempel på hur detta har fungerat; de har förlorat.

Dock kan det vara som i ett aktuellt fall. Om ett svenskt företag till exempel gör en stor investering som gäller något på energiområdet och lägger ned enorma mängder pengar på detta och en regering helt plötsligt ändrar sin energipolitik, skulle företaget då inte få någonting tillbaka för sina investeringar? Sverige betalade ju till exempel tyska företag när man ändrade Barsebäck.

För mig är detta en logisk sak. Man måste ha investeringsskydd för att företagen ska investera. Jag tycker dessutom att det är fullständigt riktigt.

Vi kommer inte att föreslå en politik där man tar bort investeringsdelarna i avtalen.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Detta är ju en informationspunkt på dagordningen – om det inte är så att det behövs något mandat från EU-nämnden tackar jag för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Rapport från kommissionen om genomförandet av frihandelsavtalen.

Anf. 56 Statsrådet ANN LINDE (S):

Fru ordförande! Som tredje och sista dagordningspunkt finns kommissionens rapport om genomförande av frihandelsavtal. Kommissionens arbete med att stärka genomförandet av handelsavtalen fortsätter. Precis som i våras har kommissionen tagit fram en rapport – den andra i ordningen – över genomförandet av frihandelsavtal. Ordföranden förutser ingen längre diskussion.

Rapporten kommer sannolikt att distribueras till medlemsstaterna först kort före rådsmötet, men vi förväntar oss att den tar upp frågor såsom att antalet avtal ökar och att det leder till fördjupade och förbättrade relationer mellan partnerländerna. Det ger ett ökat marknadstillträde och förenklade och mer förutsägbara regelverk för europeiska företag.

Samtidigt är det viktigt att vi når ut brett med informationen om avtalen till företagen. Regeringen välkomnar att kommissionen analyserar nyttjandegraden av ingångna frihandelsavtal och vidtar åtgärder för att ytterligare stärka genomförandet.

De övergripande positiva effekterna av ingångna avtal är tydliga. Kommerskollegiums rapport *Handelseffekter av bilaterala och regionala handelsavtal*, som släpptes i juli, visar exempelvis att avtalen stimulerar varuhandeln starkt. I genomsnitt fördubblas handeln mellan två länder som ingår ett frihandelsavtal efter en infasningsperiod om tio år.

I Sverige har Kommerskollegium i uppdrag att informera företagen och allmänheten om EU:s ingångna frihandelsavtal.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Detta är en informationspunkt, men det är en ny fråga. Jag uppfattar det som att regeringen därför har bett om att vi ska ställa oss bakom den föreslagna inriktningen. Är det rätt uppfattat?

Anf. 58 Statsrådet ANN LINDE (S):

Ja, det är rätt uppfattat.

Fru ordförande! Jag fick precis veta att den nya rapporten kom i går.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Vi har skickat ut den till EU-nämnden. Alla har nog inte hunnit läsa den från pärm till pärm än, men den har i alla fall skickats ut.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Övriga frågor.

Anf. 60 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag skulle gärna vilja prata om båda de övriga punkter som finns, för de är ganska viktiga och har dessutom varit medialt viktiga.

Den första punkten handlar om investeringsgranskningen, som formellt heter ”förslaget om en förordning för inrättande av ett ramverk för granskning av utländska direktinvesteringar”.

Kommissionen kommer att kort berätta om läget. Som regeringen tidigare har informerat om, bland annat i ett Fakta-PM till riksdagen, presenterade EU-kommissionen i september 2017 sitt förslag till förordning. Den syftar till att klargöra rättsläget i medlemsstaterna och möjliggöra utbyte av uppgifter och kommentarer mellan EU och medlemsstater beträffande investeringar som kan påverka säkerhet och allmän ordning.

Ambitionen är att uppnå enighet mellan kommissionen, rådet och parlamentet före årets slut, så att förordningen kan träda i kraft 2019.

Regeringen står bakom syftet att klargöra rättsläget på området och ser ett mervärde i en samarbetsmekanism rörande investeringar som kan ha en negativ inverkan på säkerhet och allmän ordning. Ett sådant samarbete bör ske med respekt för medlemsstaternas nationella befogenheter på området och i största möjliga utsträckning bygga på frivillighet.

Det är också viktigt att en förordning som syftar till att skydda EU och dess medlemsstater mot investeringar som kan ha en negativ inverkan på

vår säkerhet fokuserar just på säkerhet och inte utformas på ett sätt som innebär att den skapar omotiverade hinder för handel och investeringar.

Den andra punkten gäller förslaget om en horisontell, bilateral skyddsklausulförordning. Där kommer ordförandeskapet att informera om att trepartsförhandlingar nu kommer att inledas efter att förhandlingsmandatet har fastställts i Coreper. EU:s handelsavtal innehåller klausuler som gör det möjligt för EU att under vissa omständigheter införa skyddsåtgärder, till exempel när importen ökar kraftigt och skadar inhemsk industri. Då återgår tullnivån till den som gäller för länder utanför frihandelsavtalet.

För att EU ska kunna använda möjligheten till skyddsåtgärder krävs en förordning på EU-nivå som reglerar hur det här beslutet ska fattas. Hittills har praxis varit att EU antar en separat förordning för varje enskilt frihandelsavtal. Den nu föreslagna förordningen innebär att hela förfarandet rationaliseras i en övergripande förordning som ska kunna användas för alla framtida frihandelsavtal. Regeringen välkomnar att en förordning tas fram som tydliggör hur det interna beslutsförfarandet i EU ska gå till så att samma regler för undersökning och beslut tillämpas för alla EU:s framtida handelsavtal.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Finns det något att säga om lunchdiskussionen?

Anf. 62 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag kan bara säga att den ska handla om relationen mellan EU och USA. Vi hade diskussioner och samråd med nämnden inför GAC och Europeiska rådet i juni då vi fick mandat när det gäller relationen EU–USA, så det är i stort sett det som jag kommer att lyfta fram.

Anf. 63 LARS ADAKTUSSON (KD):

Ordförande! När det gäller relationerna mellan EU och USA vet vi att de är dåliga på en historiskt låg nivå. Jag tänkte bara kort höra vilken bedömning regeringen och statsrådet gör när det gäller de motåtgärder som har vidtagits. I vilken utsträckning har de nått avsedd effekt och vad kan nästa steg bli från Europas sida för att markera och på sikt naturligtvis försöka åstadkomma bättre relationer mellan USA och EU?

Anf. 64 Statsrådet ANN LINDE (S):

Det övergripande viktiga är att vi får en bättre relation och att man deeskalerar den konflikt som finns. Därför träffades Juncker och Trump i juli och kom då överens om att arbeta med ett framtida handelsavtal som rör industrivaror. Sedan tillsatte man en arbetsgrupp som ska jobba med detta och även titta på regulativa frågor, något som är viktigt. De har träffats under hösten. I förra veckan kom en amerikansk delegation på teknisk nivå från USA till Bryssel, och den 14 november kommer Lighthizer, som är handelsrepresentant i USA, och Cecilia Malmström att träffas i Washington.

Hittills har det bara varit samtal om samtalen, som Cecilia Malmström sa på vårt informella möte. Man har inte ens kommit till det som i alla

frihandelsavtal kallas för scoping, det vill säga att man bestämmer vad man ska förhandla om. När man sedan har kommit dit måste man ha ett riktigt förhandlingsmandat, och då kommer vi tillbaka till EU-nämnden. Men man är alltså långt därifrån. Det har inte gått särskilt bra.

Nu är det valkampanj i USA, så det är möjligt att det beror på det, men Trump har nu vid flera tillfällen återigen tagit upp tullar på bilar. I den överenskommelse som fanns i juli lovade Trump att så länge arbetsgruppen finns så skulle han inte lägga några tullar på bilar, lätta motorfordon och allt sådant.

Vi tror att det redan finns en färdig utredning om bilar men att man inte har lagt fram den. Den utredningen görs på samma sätt som med stål och aluminium: det som i USA kallas för Section 232 och handlar om säkerhetsskäl. Då går det inte inom de normala handelsavtalsgångarna, utan då kan presidenten bara säga att det här är säkerhetsskäl och därför kan vi införa det. En sådan satte man alltså igång för bilar och motorfordon.

Eftersom det inte finns några politiska möjligheter till större avtal är förhoppningen att vi ändå ska komma fram till någonting som liknar ett minihandelsavtal mellan USA och EU. Från svensk sida har vi alltid, hela vägen, sagt att vi helst skulle vilja ha ett mycket större avtal mellan EU och USA, eftersom det skulle vara väldigt bra för svensk tillväxt, jobb och så vidare.

Samtidigt är det viktigt att EU är enat, vilket vi har varit hittills, och att man får USA engagerat, både i det bilaterala och i det multilaterala som jag pratade om innan. Ingen tjänar ju på att de drar sig ur, utan vi tjänar på att försöka dra in dem så mycket som möjligt. Jag hoppas att det blir en bättre situation efter mellanårsvalet när vi inte har den här typen av retorik som alltid förekommer i valsituationer.

Jag kan också säga att administrationen för kanske två veckor sedan gav ett förslag till mandat för att USA ska starta förhandlingar med EU, Japan och Storbritannien. Då har kongressen 90 dagar på sig för att säga om de tycker att det är bra eller dåligt. Där har man inte hört någonting ännu, men det blir intressant att höra vad kongressen säger.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och tackar även statsrådet för i dag. Trevlig helg!

Anf. 66 Statsrådet ANN LINDE (S):

Detsamma!

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 5 HELENA BOUVENG (M)	3
Anf. 6 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	4
Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 8 HELENA BOUVENG (M)	5
Anf. 9 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	5
Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 13 JESSIKA ROSWALL (M).....	6
Anf. 14 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 16 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	7
Anf. 19 MARTIN KINNUNEN (SD)	7
Anf. 20 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	7
Anf. 21 MARTINA JOHANSSON (C).....	8
Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 23 AMANDA PALMSTIERNA (MP)	8
Anf. 24 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	8
Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 27 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 28 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	9
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 30 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	9
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	9
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	9

§ 2 Utrikes frågor – handel

.....	10
Anf. 34 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 35 Statsrådet ANN LINDE (S).....	10

Anf. 36	ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 37	Statsrådet ANN LINDE (S).....	10
Anf. 38	ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 39	TOBIAS ANDERSSON (SD).....	11
Anf. 40	Statsrådet ANN LINDE (S).....	12
Anf. 41	ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	12
Anf. 42	Statsrådet ANN LINDE (S).....	12
Anf. 43	ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	12
Anf. 44	Statsrådet ANN LINDE (S).....	13
Anf. 45	ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	13
Anf. 46	Statsrådet ANN LINDE (S).....	13
Anf. 47	ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	13
Anf. 48	Statsrådet ANN LINDE (S).....	13
Anf. 49	ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	13
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 51	Statsrådet ANN LINDE (S).....	13
Anf. 52	JÖRGEN WARBORN (M).....	14
Anf. 53	ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	14
Anf. 54	Statsrådet ANN LINDE (S).....	14
Anf. 55	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 56	Statsrådet ANN LINDE (S).....	15
Anf. 57	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 58	Statsrådet ANN LINDE (S).....	16
Anf. 59	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 60	Statsrådet ANN LINDE (S).....	16
Anf. 61	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 62	Statsrådet ANN LINDE (S).....	17
Anf. 63	LARS ADAKTUSSON (KD).....	17
Anf. 64	Statsrådet ANN LINDE (S).....	17
Anf. 65	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 66	Statsrådet ANN LINDE (S).....	18